ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
КОНСТИТУЦИЯ СУДЫ
БИЛГЕЛӘМӘСЕ

«2016 елга Казан шәһәренең торак фондына караган торак бинадан файдаланган өчен (наем өчен түләү), торак биналарны карап тоткан өчен түләү күләме турында» 2015 елның 23 декабрендәге 4459 номерлы Казан шәһәре муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты карарына 2 нче кушымтаның 3 пунктындагы алтынчы абзацы белән үзенең конституциячел хокуклары һәм ирекләре бозылуга карата гражданка Г.Н. Юсипова шикаятен карауга алудан баш тарту турында

Казан шәһәре 2016 елның 21 октябре

Татарстан Республикасы Конституция суды, Рәисе Ф.Г. Хөснетдинов, судьялары Р.Ф. Гафиятуллин, Л.В. Кузьмина, Р.Г. Сәхиева, А.А. Хамматова, А.Р. Шакараев составында,

суд утырышында «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 44 статьясы нигезендә гражданка Г.Н. Юсипова шикаятен алдан өйрәнгән судья А.А. Хамматова бәяләмәсен тыңлаганнан соң

ачыклады:

1. Татарстан Республикасы Конституция судына гражданка Г.Н. Юсипова «2016 елга Казан шәһәренең торак фондына караган торак бинадан файдаланган өчен (наем өчен түләү), торак биналарны карап тоткан өчен түләү күләме турында» 2015 елның 23 декабрендәге 4459 номерлы Казан шәһәре муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты карарына 2 нче кушымтаның 3 пунктындагы алтынчы абзацы белән үзенең конституциячел хокуклары һәм ирекләре бозылуга карата шикаять белән мөрәҗәгать итте.

Мөрәҗәгать итүче тарафыннан дәгъвалана торган норматив нигезләмә социаль наем килешүе һәм дәүләт яки муниципаль торак фондына караган торак урыннарга наем килешүе буенча торак урыннарны яллаучыларга, шулай ук күпфатирлы йорт белән идарә итү ысулын сайлау турында һәм (яки) гомуми җыелышта торак урыннарны карап тоту өчен түләү күләмен билгеләү турында карар кабул итмәгән күпфатирлы йортлардагы урыннар милекчеләренә 2016 елның 1 июленнән 2016 елның 31 декабренә кадәрге чор өчен каты көнкүреш калдыкларын читкә чыгару буенча түләүне айга торак урынның гомуми мәйданының 1 кв. метрыннан 2,80 сум күләмендә билгели.

Шикаятьтән һәм аңа кушымта итеп бирелгән документлар күчермәләреннән аңлашылганча, гражданка Г.Н. Юсипова — күпфатирлы йорттагы торак урын милекчесе һәм ул каты көнкүреш калдыкларын читкә чыгару хезмәте өчен дәгъвалана торган норма нигезендә түләп бара. Шул ук вакытта ул күрсәткәнчә, каты көнкүреш калдыкларын читкә чыгару хезмәте өчен түләүне торак урында яшәүче кеше башыннан түгел, ә торак урынның гомуми мәйданыннан чыгып билгеләү әлеге түләү күләменең артуына китерә.

Мөрәҗәгать итүче шулай ук дәгъвалана торган норманың «Торак һәм коммуналь хезмәтләр күрсәткәндә халыкның хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау системасының нәтиҗәлелеген күтәрү чаралары турында» 2010 елның 19 февралендәге 85 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарының 1 пунктына каршы килүен күрсәтә, аның нигезендә коммуналь комплекс оешмалары хезмәтләр күрсәткәндә халыкның хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау системасының нәтиҗәлелеген күтәрү максатларында Татарстан Республикасындагы җирле үзидарә органнарының 2010 елның 1 мартыннан торак-коммуналь хезмәтләр күрсәтүгә түләү системасын шул исәптән калдыкларны чыгарган һәм утильләштергән өчен түләүне кеше башыннан чыгып кертү юлы белән реформалаштыру зарурлыгы турындагы тәкъдиме кабул ителгән.

Бәян ителгәннәр нигезендә гражданка Г.Н. Юсипова Татарстан Республикасы Конституция судыннан «2016 елга Казан шәһәренең торак фондына караган торак бинадан файдаланган өчен (наем өчен түләү), торак биналарны карап тоткан өчен түләү күләме турында» 2015 елның 23 декабрендәге 4459 номерлы Казан шәһәре муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты карарына 2 нче кушымтаның 3 пунктындагы алтынчы абзацын Татарстан Республикасы Конституциясенең 28 (беренче һәм икенче өлешләр), 29 (беренче өлеш), 49, 51 һәм 55 статьяларына туры килми дип тануны сорый.

2. Россия Федерациясе Торак кодексының 154 статьясындагы 2 өлешенең 1 пункты нигезендә торак урын һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә күпфатирлы йорттагы урын милекчесе өчен күпфатирлы йорттагы уртак милекне карап тоту һәм аңа агымдагы ремонт ясауга түләүне үз эченә алган торак урынны карап тоту өчен түләү керә. Әлеге Кодексның 156 статьясындагы 1 өлеше буенча торак урынны карап тоту өчен түләү күпфатирлы йорттагы уртак милекне законнар таләпләре нигезендә карап тотуны тәэмин итәрлек күләмдә билгеләнә. Күпфатирлы йорттагы урыннар милекчеләренең уртак өлешле милек хокукында булган уртак милекләрен карап тоту буенча мөнәсәбәтләр Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2006 елның 13 августындагы 491 номерлы карары белән расланган Күпфатирлы йорттагы уртак милекне карап тоту кагыйдәләре (алга таба — Кагыйдәләр) белән җайга салына. Кагыйдәләрнең 11 пунктындагы «д» пунктчасы нигезендә уртак милекне карап тоту уртак милекнең составына, конструктив үзенчәлекләренә, физик яктан тузганлык дәрәҗәсенә һәм техник торышына карап, шулай ук күпфатирлы йортның геодезик һәм табигый-климатик урнашу шартларына карап, каты һәм сыек көнкүреш калдыкларын читкә чыгаруны үз эченә ала.

Урыннар милекчеләре, Россия Федерациясе Торак кодексының 39 статьясындагы 1 һәм 2 өлешләренең үзара бәйләнештәге нигезләмәләреннән,

шулай ук Кагыйдәләрнең 28 пунктыннан чыгып, уртак милекне карап тотуга чыгымнарны, әлеге милеккә уртак милек хокукындагы өлешләренә карап, күпфатирлы йорттагы торак урынны карап тоту һәм ремонтлау өчен түләүне кертү юлы белән үз өсләренә алырга тиеш. Шул ук вакытта әлеге Кодексның 37 статьясындагы 1 өлеше белән күпфатирлы йорттагы уртак мөлкәткә уртак милек хокукында шул йорттагы урын милекчесенең өлеше күрсәтелгән урынның гомуми мәйданы күләменә пропорциональ була дип билгеләнгән.

Шуның белән Россия Федерациясе Торак кодексы күпфатирлы йорттагы уртак мөлкәткә уртак милек хокукында милекчеләрнең өлешләрен билгеләүне милекченең торак урыны мәйданы күләме белән бәйли. Әлеге күләмнең үлчәү берәмлеге булып торак урынның гомуми мәйданының квадрат метры тора.

Моннан тыш, торак урынны карап тоту һәм ремонтлау өчен түләү күләменә карата әлеге үлчәү берәмлеге шулай ук Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2006 елның 6 февралендәге 75 номерлы карары белән расланган Күпфатирлы йорт белән идарә итү өчен җирле үзидарә органы тарафыннан идарә итүче оешманы сайлап алу буенча ачык конкурс үткәрү кагыйдәләренең 2 пунктында да күрсәтелә, аның нигезендә «торак урынны карап тоту һәм ремонтлау өчен түләү күләме» — үз эченә күпфатирлы йорт белән идарә итү, күпфатирлы йорттагы урыннар милекчеләренең уртак милеген карап тоту, аңа агымдагы һәм капиталь ремонт ясау буенча эшләр һәм хезмәтләр өчен түләүне керткән һәм торак урынның гомуми мәйданының 1 кв. метры исәбеннән билгеләнгән түләү.

Шул ук вакытта Россия Федерациясе Торак кодексының 156 статьясындагы 7 һәм 8 өлешләре мәгънәсеннән чыгып, торак урынны карап тоту һәм аңа ремонтлау өчен түләү күләме күпфатирлы йорттагы урыннар милекчеләренең гомуми җыелышында яки торак милекчеләре ширкәтенең идарә органнары яисә торак кооперативының идарә органнары яки башка махсуслаштырылган кулланучылар кооперативының идарә органнары

тарафыннан билгеләнә. Күпфатирлы йорттагы урыннар милекчеләренең торак өлкәсендә бәяләр билгеләүне җайга салуга хокукларының өстенлеген законнар дәрәҗәсендә беркетеп, Россия Федерациясе Торак кодексы 156 статьясының 3 өлеше һәм 158 статьясының 4 өлеше нигезендә шуны күздә тота: әгәр торак урыннар милекчеләре күпфатирлы йорт белән идарә итү ысулын сайлап алу турында карар кабул итмәгән һәм (яки) үзләренең гомуми җыелышында торак урынны карап тоту өчен түләү күләмен билгеләү турында карар кабул итмәгән булсалар, мондый күләм җирле үзидарә органы тарафыннан билгеләнә.

Үзенең хокукый табигате буенча дәгъвалана торган муниципаль норматив хокукый акт күпфатирлы йорт белән идарә итү ысулын сайлау һәм (яки) торак урыннарны карап тоту өчен түләү күләмен хезмәт күрсәтү төрләре буенча билгеләү турында мөстәкыйль карар кабул итү хокукларыннан файдаланмаган күпфатирлы йортлардагы урыннар милекчеләренә кагыла. Дәгъвалана торган хокукый җайга салу Казан шәһәре муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына бирелгән вәкаләтләр чикләрендә кабул ителгән, югарыда китерелгән федераль законнар нигезләмәләренә нигезләнгән, күпфатирлы йортлардагы урыннар милекчеләренең үзләренең гомуми җыелышында шул исәптән каты көнкүреш калдыкларын читкә чыгару өчен түләү күләмен, аны кертү шартларын һәм тәртибен билгеләү турында карар кабул итү хокукын гамәлдә ашыруларында чикләүләр куймый. Димәк, дәгъвалана торган норматив нигезләмәдә аның Татарстан Республикасы Конституциясенә туры килү-килмәве мәсьәләсендә билгесезлек юк, шуңа күрә «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 46 статьясындагы беренче өлешенең 2 пункты белән үзара бәйләнештә 39 статьясындагы икенче өлешенең 1 пункты нигезендә мөрәҗәгать итүченең шикаяте карала алмый.

Карала торган норманың «Торак һәм коммуналь хезмәтләр күрсәткәндә

халыкның хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау системасының нәтиҗәлелеген күтәрү чаралары турында» 2010 елның 19 февралендәге 85 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарына каршы килүе турындагы мөрәҗәгать итүченең дәлилләренә карата шуны билгеләп үтәргә кирәк: шикаять әлеге өлешендә Татарстан Республикасы Конституция суды тарафыннан карауга шулай ук алына алмый, чөнки муниципаль норматив хокукый актның законга буйсынулы норматив хокукый актка туры килү-килмәве турындагы мәсьәләне хәл итү Татарстан Республикасы Конституция судының Татарстан Республикасы Конституциясенең 109 статьясы һәм «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясы белән билгеләнгән компетенциясенә керми.

Бәян ителгәннәрдән чыгып һәм «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясына, 39 статьясындагы икенче өлешенең 1 пунктына, 46 статьясындагы беренче өлешенең 1 һәм 2 пунктларына, 66 статьясындагы бишенче өлешенә, 67 статьясындагы беренче һәм икенче өлешләренә, 69, 72, 73 һәм 101 статьяларына таянып, Татарстан Республикасы Конституция суды

билгеләде:

1. «2016 елга Казан шәһәренең торак фондына караган торак бинадан файдаланган өчен (наем өчен түләү), торак биналарны карап торкан өчен түләү күләме турында» 2015 елның 23 декабрендәге 4459 номерлы Казан шәһәре муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты карарына 2 нче кушымтаның 3 пунктындагы алтынчы абзацы белән үзенең конституциячел хокуклары һәм ирекләре бозылуга карата гражданка Г.Н. Юсипова шикаятен карауга алудан баш тартырга, чөнки «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законы билгеләгән таләпләр нигезендә шикаять карала алмый, ә мөрәҗәгать итүче

куйган мәсьәләне хәл итү Татарстан Республикасы Конституция суды карамагына керми.

2. Бу шикаять буенча Татарстан Республикасы Конституция суды Билгеләмәсе катгый һәм аңа карата шикаять бирелми.

3. Әлеге Билгеләмәнең күчермәсен гражданка Г.Н. Юсиповага, Казан шәһәре муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетына җибәрергә.

4. Әлеге Билгеләмә «Татарстан Республикасы Конституция суды хәбәрләре»ндә басылып чыгарга тиеш.

№ 17-О

Татарстан Республикасы
Конституция суды